

1909
Mars-April.

SOLSTRÅLEN

Pris
5 öre

SAGOSTUNDSBARNENS TIDNING

För alla små sagobarn vill jag presentera några kamrater från Helsingborg, några av våra små skådespelare.

Ni kan tro att de äro duktiga och kända och ses gerna av de övriga sagostundsbornen. De spela flera små sagobitar. Denna grupp är tagen ur *Prinsessan Snövit* och nästa gång kommer en grupp av *Kung Vinter*, som ni nog läst om i Solstrålens julnummer.

Helsingborgsbarnen sända en hälsning till alla små kamrater.

Manda.

April.

Skyarna driva och skyarna gå
så lätta och vita för blåsten,
och sipporna darra bland gräs och strå
och äro så rädda för frosten.
För nog skiner solen så varm och så blid
på hasslarnas gyllene pansar,
men i natt kanske vintern på nytt tar vid
med yrsnö, som viner och dansar.

Skyarna driva och skyarna gå
som vita, seglande svanar,
och himlen står klar och nytvättat blå
bakom dungarnas mörkgröna granar.
Vinden går fram över mad och äng
som stråken över fiolen,
och vart darrande strå är en ljudande sträng
som spelar en visa om solen.

Ivan Pauli.

En moder.

Tiden gick och alla ärbara fågelfruar lågo på ägg med ett allvarligt uttryck i sina ögon, medan männen flögo efter flugor och sjöng för dem.

Annorlunda gick det inte heller till hos rörsångarparet. Men förnekas kunde inte, att mannen understundom blev trött och i misshumör. Då tänkte han på hur bra ålen hade det och grodmannen och aborrmannen och alla de andra.

»Är det så att du nu är trött på det, så kunde du låtit bli från början», sade rörsångerskan. »Jag ska säga du gjorde dig inte måttligt till för mig i början. Så vacker du var. Minsann börjar du inte redan att förlora färgen.»

»Det frestar på», sade han, »när man skall ut efter flugor i alla väder, så syns det på bröllopsstassen.»

»Jag tycker inte heller, att du sjunger så vackert som förr», sade hon.

»Jaså, inte det! Jag låter väl bli då. Det är eljest för din skull jag kvintilerar. — Och för resten kan du väl förstå att jag skämtar. Jag gläder mig ju fasligt åt barnen. Det skall bli mig en ära och ett nöje att proppa dem tills de spricka. Vi kunde ju ha nöjt oss med tre.»

»Du borde skämmas», sade hon.

»Det gör jag ju min vän, över de två. Men eftersom jag inte vet vilka två det är, så gör det väl ingenting.»

Hennes ansikte blev mycket allvarligt. Men han fångade en fet fluga i förbifarten, stack den i munnen på henne och slog till en drill, så vacker att hon blev alldeles förälskad i honom igen.

I det samma ljud en djup suck nere ifrån vattnet.

»Det kom från en mor», sade rörsångerskan.

»Jag hörde det.»

»Det var just det, det gjorde, lilla frun», sade en grov röst.

Rörsångarparet tittade ned och finga syn på en kräfta som satt nere i gyttjan och stirrade på dem med ögonen på skaft.

»Herre Gud, är det ni, madam kräfta», sade rörsångerskan.

»Jo, jo men, lilla frun», sade kräftan, »hon själv justament. Har jag inte suttit här nere i smörjan och hört hur herrskapet talat. Jösses, en så'n fin fru, hon har det bra hon, jämfört med en annan.»

»Var och en har sitt», sade rörsångerskan.

»Det är så lagom roligt att ligga här och svida.» Kräftan lade ögonen i kors och vecklade upp känselhornen.

»Jo, det ska' frun tala om! Hur länge räcker det! Fyra, fem veckor. Jag får gå med mina sex månader jag.»

»Herre Gud! Men ni kan då väl röra Er!»

»Ähja», sade madamen, »för oss kräftor är det ju alltid smått med rörelsen. Och så har frun bara fem ägg, jag har två hundra, jag.»

»Gud bevara oss väl», sade rörsångerskan. »Och så Er stackars man ska få knoga för att skaffa mat åt en så förfärligt stor familj.»

»Han... kräket! Han aktar sig, han. Min själ, jag har sett honom sedan bröllopet!»

»Det vill till ett stort bo för alla de äggen», sade rörsångarfrun.

»Det märks, att frun inte har reda på hur fattigt folk har det», sade kräftan. »Så'na som vi har minsann inte råd att bo inte. Vi får dra äggen med oss, vil!»

»Var har hon dem, madam kräfta?»

»På bakbenen, frun. Jag har tio små bakben, har jag, utom åtta riktiga ben och så klorna, förstås, som en inte kan vara utan, för en får ha något att bita ifrån sig med i denna onda värld. Och på vart bakben sitter en klick med tjugu ägg. Det gör två hundra tillsammans. Ni kan förresten få se dem. Di tål att se på!»

Och kräftan lade sig på ryggen och sträckte på stjärten, så mycket hon kunde. Mycket riktigt, där satt äggen på tio svarta små ben.

»Så'nt kommer sig av att ha för många bakben», sade rörsångaren.

»Fy skäms att du vill göra narr av en stackars hustru.»

Men den stackars hustrun vände sig rätt igen och sade med orubbat lugn.

»Herrar ska ju alltid göra sig så kvicka. Vi fruntimmer förstå varandra vi. Och förresten fick det väl vara med äggen, bara det inte var det, att man inte kan skifta.»

»Skifta», frågade rörsångarfrun.

»Ja... frun skiftar väl också en gång emellan, vet jag. Jag har då själv med dessa mina ögon sett hur fjädrarna ha flutit på vattnet. Och fint och ledigt går det med en fjäder då och en fjäder då, och så är det färdigt. En annan, som har en styv särk, får lägga av alltihop på en gång. Och det kan en ju inte, så länge en går med äggen, se. Så se'n jag blev gift, skiftar jag bara en gång om året. Man lägger på hullet, fastän man är sämre folk, och det klämmer somma tider, ska jag säga.»

Rörsångarfrun var gripen, och mannen började sjunga, han var rädd att allt detta elände skulle göra äggen melankoliska och förstöra barnens röster.

Men i det samma började kräftan föra ett förskräckligt leverne och slåss med klorna och och bära sig åt som hon blivit kollrig.

»Se . . . frun . . . se bara. Här kommer kräket.»

Rörsångarfrun lutade sig så långt över boets kant, att hon hade fallit i sjön om inte mannen puffat till henne. Men han fick inte tid att gräla, för han var nyfiken själv. De stirrade båda ned i vattnet.

Och där mycket riktigt kom madam kräftas man. Han kom långsamt krypande baklänges. Och sade »God dag, mutter, jag ska skifta!»

»Jaså, det är det du ska, du . . . du . . . » skrek hon. »Det är likt dig! Här springer du och skiftar så lång dagen är, medan din stackars lagliga hustru får hålla till godo med vad hon har. Det var mer likt att du tänkte på mig och på barnen.»

»Varför skulle jag tänka, mutter», sade han oberörd. »Vad lönar det sig att man tänker. Och varför skulle jag lägga mig i sånt som hör kvinnfolken till. Men vad ska göras, det ska göras. Håll käft, mutter, medan det här pågår, för det är ej lekverk, det här intel!»

Rörsångarne sågo hur han reste sig på stjärten och sprack tvärs över ryggen. Så böjde han och vred på sig och sköt tröjan över huvudet.

»Det var det, det», sade han andtruten. »Nu kommer vi till byxorna.»

Rörsångarfrun drog tillbaka huvudet, men tittade strax ut igen. Och kräftan ruskade på sig och drog och slet och ett tu tre låg det bakre skalet där också. Nu var han alldeles mjuk, såg besynnerlig ut och talade med kvävd röst.

»Färväl, mutter», sade han, »och hälsa ungarne, för de har väl gett sig av innan jag kommer igen. Jag drar mig tillbaka en tio dars tid och är inte hemma för någon.»

»Ditt kräk, din usling», skrek madamen. »Se bara, nu kryper han in i sitt hål och ligger där och latar sig. Om tio dar kommer han ut igen i splitter ny kostym, gentil kan tänka. Så går han på krogen och äter och dricker.»

Hon vred sina klor och ögonen gingo allt längre ut ur huvudet.

»Min själ, om jag inte kunde ha lust att krypa efter honom i hålet och knipa död på en. Livhanken är inte många styvrrar värd i det tillståndet han nu är. Men en gång har en ju älskat karlen. Och vad ä' vi annat än svaga kvinnor.»

»Ja, ja, madam, och så har ni barnen», sade rörsångerskan.

»Det har jag», sade hon, »och det är också min tröst. De söta ungarne, jag kunde äta upp dem! Frun ska få se hur di hänger i kjolarna på mig första veckan. Di kan inte vara ifrån mig, så kälna ä' di.»

»Det är vackert», sade rörsångerskan.

»Ja—a. Och se'n har jag heller inget besvär

med dem. Tro mig lilla frun eller tro mig inte, bara di ä' en vecka gamla så går di ut i världen och sörjer för sig själv. Di har det i blodet. Man har aldrig hört talas i denna sjön om att en tolv dagars gammal kräfta legat sin familj till last. Så är man av med dem, och det är tråkigt på ett sätt, men det lättar förstas . . . så där två hundra barn i ett mindre hushåll. Men frun ska se dom, när di kommer . . . jag får riktigt ta' mig till vara för att inte äta opp dom.»

»Jag ska säga henne något, madam», sade rörsångerskan, »när mina ungar kommer ut, så ska hon få skalen.»

»Nej, men frun är då alltför beskedlig», sade kräftan. »Frun kunde aldrig ha gjort mig en större glädje, för att jag ska säga, att jag äter dem. Jag äter så mycket kalk jag kan få, inemot jag ska skifta, för det blir till stärkelse i min nya särk. Men så lovar också frun, att hon ska se på mina ungar . . . Di ä' så söta att det vet Gud, jag kunde äta upp dem . . .»

I detsamma stack en karp med trött och bedrövat ansikte upp i vattenbrynet. »Det gör ju du, ditt skarn», sade han.

»Herre je», sade madamen, gick baklänges in i sitt skjul och visade sig inte vidare.

Men rörsångerskan dånade på sina fem ägg och karpens for vidare med trött och bedrövat ansikte.

Förrådä.

Jag ser en syn, en sorgmängd syn,
bak fällda ögonlock:
jag ser en moder dö av skam,
av skam för son som svek sin stam
och sina bröders sak.

Jag ser ett barnalöje dö,
ett ungmöskratt bli vänt i gråt,
en rosig kind bli vit,
när otrodd saga nådde dit:
din far har sålt sin sak.

Jag ser en sol bli evig natt
en vår bli vinterkall,
en stilla glädje bytt i sorg,
ett fästprytt hus bli nesans borg
när nesans rykte kom.

Fredrik Ström.

Huru noshörningen fick sin veckiga hud.

Av Rudyard Kipling.

Det var en gång en parser, som bodde på en obebodd ö i närheten av Röda havets strand, och från hans hatt återstrålade solen med mer än österländsk glans. Och parsern bodde på den där ön i Röda havet, och det enda han hade var en hatt och en kniv och ett fotogenkök av den där sorten, som man aldrig får röra vid. Och en dag tog han mjöl och vatten och korinter och katrinplommon och socker och allt möjligt gott och gjorde sig en kaka, som var två fot i genomskärning och tre fot hög. Det var verkligen en utsökt delikatess (det ordet är det något hokospokus med), och han ställde kakan på fotogenköket, ty han fick röra vid det, och så gräddade han kakan, tills den blev riktigt god och brun och luktade, så att det vattnades i munnen på parsen. Men just som han skulle äta den, kom en noshörning ned till stranden. Han kom från det inre av ön, som var *aldeles* obebott, och han hade ett horn på nosen och två pliriga ögon och ganska litet levnadsvevt. På den tiden satt noshörningens hud tätt efter kroppen. Några rynkor eller veck kunde icke alls förmärkas. Han såg *aldeles* ut som noshörningen i en Noaks ark, men det är klart, att han var mycket större. I alla fall hade han inte något levnadsvevt då, och han har det ej heller nu och kommer aldrig att få det. Han sade »haauh!» och parsern lät kakan vara och klättrade upp i toppen på ett palmträd, klädd i intet annat än sin hatt, från vilken solstrålarna återstudsade med mer än österländsk glans. Och noshörningen slog omkull fotogenköket med nosen, och kakan rullade ned i sanden, och han högg den med noshornet och åt upp den, och så gick han, viftande på svansen, tillbaka till öns *aldeles* obebodda inre, som ligger i närheten av Mazandernaöarna, Sokatra och de större tropiker-nas utskjutande uddar. Då steg parsern ned från sitt palmträd, reste upp fotogenköket och upprepade följande rim, som du kanske inte har hört förr, och som det därför är så gott att jag låter dig höra nu:

Den som tar en kaka,
sådan parser baka,
han får följden smaka.

Och det låg mer i de orden än någon kan tro.

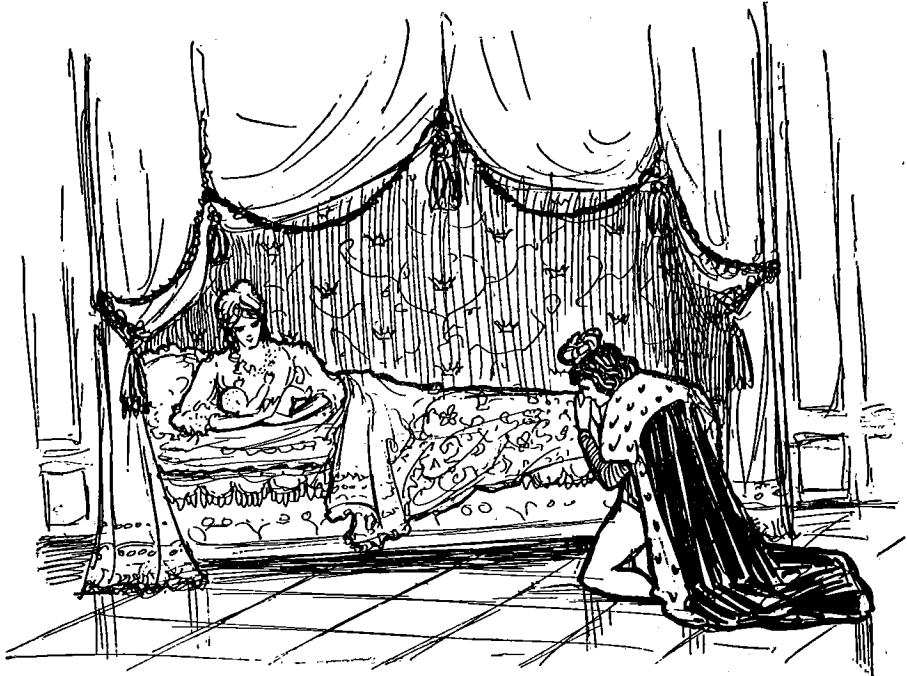
Ty fem veckor därefter blev hettan kring Röda havet så stark, att alla, som hade några

kläder på sig, togo av sig dem. Parsern tog av sig hatten, men noshörningen tog av sig huden och kastade den över skuldran, när han gick ned till stranden för att bada. På den tiden knäpptes den igen med tre knappar under och såg ut som en regnrock. Han sade inte ett ord om parserns kaka, för den hade han ätit upp, och något levnadsvevt hade han inte då och inte nu och lär väl aldrig få heller. Han vankade raka vägen ner i vattnet, blåste upp bubblor med nosen, och huden hade han lagt ifrån sig på stranden.

Bäst som det var, kom parsern gående och fick se huden. Då log han så brett, att leendet gick två gånger omkring hans ansikte. Sedan hoppade han tre gånger omkring huden och gnuggade händerna. Därpå gick han till sitt tält och fyllde hatten med kaksmulor, ty parsern åt aldrig annat än kaka och sopade aldrig i sitt tält. Han tog huden och skakade och skrubbade den och gnuggade in den med så mycket torra, hårda, vassa kaksmulor och brända korinter som kunde fastna i den. Sedan klättrade han återigen upp i toppen på palmen och väntade på att få se noshörningen komma ur vattnet och kläda på sig.

Och det gjorde noshörningen. Han knäpptes huden med de tre knapparna, och det kändes som när man fått skorpsmulor i sängen. Då ville han klia sig, men det gjorde saken värre, och så lade han sig ned i sanden och rullade och rullade och rullade, och för var gång han rullade stucko honom kaksmulorna allt värre och värre och värre. Då sprang han till palmträdet och började att skubba sig så mycket han orkade emot det. Han skubbade sig så mycket och så hårt, att huden lade sig i ett stort veck över skuldrorna och i ett veck under honom, där knapparna suttit, men de voro nu avskubbade, och så skubbade han benen, och så fick han veck på dem också. Hans lynne blev *aldeles* fördärvat genom skubbningen, men kaksmulorna blevo ingalunda förändrade. De sutto innanför huden och fortforo att plåga honom. Och så gick han hem, högst förgrymmad och full av skrämor. Från den dagen till den i dag är, har emellertid varenda noshörning stora veck på huden och ett mycket dåligt lynne, vilket kommer sig av kaksmulorna i skinnfodret.

Prinsen med guldhjärtat.

Hela hovet stod på tå och lyssnade. Ministrarna i sina långa purpurfärgade frackar invävda med guld och så hela raden utför till den minsta kökspojken i sin enkla korta blus av bomull. Ministrarna voro bleka i ansiktet av spänning, men kökspojken kastade förstulna blickar på portvaktens unga dotter, som såg ut som en äppelblomma i sin skära, tunna kaschmirklädnig.

Bakom de stängda dubbeldörrarna, som vaktades av högtidliga betjänter i vita handskar och pudrade peruker, låg drottningen i barnsäng, och det hade blivit kungjort från slottsaltanen att den nye världsmedborgaren när som helet vore att vänta.

Ringarna i stadens kyrkor stodo med handen kring klockrepet och stirrade med svidande ögon mot slottstakets krön, där flaggan skulle hissas i det viktiga ögonblicket, och vid fästningsvallarnas kanoner väntade servisen med glödande kinder att få avfyras de sjuutton skotten, som skulle tillkännagiva prinsens födelse.

Ty att det skulle bli en prins trodde alla.

Och hovet stod på tå och lyssnade och väntade.

Då ljud med ens ett klart, gällt barnskrik inne bakom de vaktade dörrarna, där gick en darning genom de församlades led, ministrarna tappade sina arsträngda ansiktsuttryck, kökspojken glömde ge portvaktarflickan sina ögon, de högtidliga betjänterna slog dörrarna åt sidan,

och ropet: en prins, en prins blandade sig, steg och drucknade och steg i sorlet som nu fyllde salen.

Men mitt i dörröppningen lyftes på ett spetspytt silkehyende en liten späd rosafärgad kropp, ministrarna böjde knä och lyfte två fingrar mot höjden, hela hovet följde deras exempel — klockorna började ringa och från fästningsvallarna dånade de sjuutton skotten, ett och ett i sänder.

Och staden smyckades hastigt med flaggor och blommor, människorna togo på sig brokiga högtidskläder och tryckte skratande varandras händer och sade: — Så har då landet äntligen fått en arvtagare.

Men inne på en bädd av siden och scharlakan och vitt linne låg den unga drottningen med barnet tryckt mot sitt bröst, och konungen böjde knä vid hennes fötter.

Ingen av dem talade. Amman tog barnet och tvättade med en mjuk svamp doppad i rosenvatten den späda kroppen — men plötsligen tappade hon svampen och i det hon lade örat till barnets hjärta, skrek hon:

»Min gud, hans hjärta slår icke!»

Drottningen reste sig förskräckt upp i bädden, konungen sprang upp från sin knäböjande ställning, ryckte gossen ur ammans händer, böjde sitt huvud ned mot dess bröst och kände med handen på det ställe där hjärtat brukar sitta.

Bakom den späda av rosenvatten doftande fuktiga huden förmärktes icke ett slag.

Men barnet levde, och livets färg steg på de små, runda kinderna — förvirrad och häpen räckte konungen barnet åt drottningen som åter tog det i sin famn.

Även hon lyssnade med örat tätt tryckt mot det lilla bröstet efter hjärtats slag, men förgäves, därbakom var allt tyst som hos en död.

Gossen grep med knubbiga händer efter en solstråle som just letade sig väg genom bäddens blå silkegardin — och se! — solen lade sig som en smal klinga av guld i hans hand, han lekte med den en stund och när han kastade bort den flöt den åter som en stråle av solljus ut ur rummet.

Stumma av förundran betraktade konungen och drottningen varandra — men amman var sprungen ut för att berätta den underbara händelsen.

Snart visste hela hovet och staden att den lille prinsen som levde utan att som andra människor hava ett klappande hjärta, ägde hemlighetsfulla maktens kraft att fånga solens ljus i en strimma vilken, så länge han önskade det, som en leksaksklinga av guld stannade i hans hand.

Och folket skakade sina huvuden, de unga glatt och sorglöst, de gamla tvivlande, och över hela landet bredde sig ryktet om prinsens underbara födelse.

Men barnet växte upp och blev den skönaste ynglingen i landet. Hans hy var som blekt guld, hans ögon voro gula som gult vin och likväl skiftande som ädelstenar, men hans hår, vilket ringlade sig i korta behagfulla lockar kring den stolta pannan, var svartare än korpens vinge och mer glänsande än det svarta silket i hans dräkt.

Så skön var han, att när han syntes på gatorna och torgen, kvinnorna vände sig om och kysste marken som han berört, och de unga flickorna bleka av kärlek, ryckte blommorna från sin barm och sitt hår och kastade framför honom.

Så skön var han att ingen spegel, ingen källa, hur klar och stilla den än var, förmådde återgiva hans bild.

Hans händer, med vilka han plockade solens och månens ljus så som vi plocka blommor på den gröna ängen, voro själva att likna vid kostbara smycken, där fingrarna voro av blekt guld, naglarna av rosafärgade juveler, och handloven med sina blå ädror alabaster inlagd med opal.

Men denna sköne yngling, som en gång skulle regera land och stad, var grym och elak som det grymmaste och elakaste djur. När han såg människor lida, människor som släpade sig fram i smutsen med kroppen betäckt av sår, förblev han kall och stum för deras böner, lägo de

honom i vägen sparkade han dem undan med foten, och det hade hänt att han låtit sina slavar piska en gammal tiggare till döds.

Mot sin fader konungen och sin moder drottningen var han en olydig son, vid tolv års ålder slog han sin moder med en ridpiska därför att hon nekade honom ett grymt och förfärligt nöje, och något senare stal han ur faderns skattkammare tre dyrbara klenoder, för vilka han köpte ett underligt tortyrinstrument att begagnas vid hans råa lekar med den kungliga trädgårdens tama djur.

Och folket sade — han har icke något hjärta.

Men så hände det sig att till hovet kom en dag en gammal man med vitt hår och skägg klädd i en munkkåpa; han hade som pilgrim återvänt från österlandet och där fått se och lära många underliga ting. När han fick höra talas om den unge prinsens skönhet och den förfärliga grymhet med vilken han behandlade människor och djur, log han hemlighetsfullt, och sökte sedan på alla sätt få råka denna yngling, om vars skönhet och grymhet han hört redan utanför landets gränser.

Och midsommarkvällen när månen sken och naturen var full av underliga toner, mötte pilgrimen konungasonen i skogen.

Han gick och lekte med månstrålarna och sökte fläta dem till en kedja, att hänga om halsen.

»Guds frid», sade pilgrimen, »varför vandrar

du, unge man, så ensam här — överallt i staden är ju ungdomens fest.»

»Mig roar icke dessa idioters upptåg», sade prinsen och släppte de färdiga månskenslänkarna »jag har aldrig känt varken glädje eller sorg, allt är mig likgiltigt; det enda som kan förströ mig är solens ljus, månens glans och de olika skiftningarna himlen antager vid dagens inbrott.»

»Så, så», sade den gamle, »jag har hört sägas att du är lika grym som du är skön, ditt tal är ju dock en drömmares eller poets.»

»Grym — ja, jag vet att man säger så, men ser du saken är den att jag icke äger något hjärta. Håll din hand här — märker du det, icke ett slag. Jag lever utan hjärta — utan glädje, utan sorg.»

Men då log pilgrimen åter hemlighetsfullt, och han sade:

»Jo du har ett hjärta. Men då du skulle födas, bad din moder att du skulle förskonas från allt lidande i livet; genom en underlig tillfällighet blev hennes bön hörd och i stället för ett rött, livsvarmt klappande hjärta, som förmår känna glädje och sorg, lust och smärta — skänktes dig ett livlöst hjärta av guld. Hon tänkte ej på att ett guldhjärta, vore det än smyckat med röda rubiner, dock alltid förblir kallt och hårt. Så växte du upp. Ingen visste att yppa hemligheten vid din födelse — känslolös för allt, skulle du blivit en förbannelse för dina föräldrar, för ditt land och sist för dig själv, om du ej i denna stund mött mig.

Ty det finns ett medel att gjuta liv i ditt kostbara hjärta, ett medel som för länge sedan skulle blivit satt i dina händer.

Kläd av dig dina dyrbara konungliga kläder, sälj allt vad du har och gå fattig och ensam ut i skogen och arbeta. För varje dag som går, för varje dag som du med kärlek och lidande skaffar dig ett stycke guld för ditt uppehälle, för varje sådan dag skall ett stycke, lika litet, smälta bort från ditt hjärta och rinna undan i ditt blod, och när du så, efter månader och år, förnimmer det första slaget bakom ditt bröst, kan du återvända till ditt hem, till den kungliga prakten, till ditt land och ditt folk och då bliva dem en god och kärleksfull herre.

När den gamle talat detta, försvann han och den unge stod ensam kvar i månljuset.

Men prinsen gjorde som pilgrimen sagt, han gick ut bland sitt folk, fattig som de fattige bland dem, och tog tjänst hos sina tjänares tjänare.

När han trött stod lutad över sitt arbete, och han måste arbeta in allt vad han de föregående åren försummat, längtade han ibland efter sitt förra livs bekvämlighet och lyx, men då märkte

han hur guldets smalt kring hans hjärta, och den känsla av glädje han då kände var så ny, så vederkvickande och underbar att hans läppar formade sig till sång.

Och månaderna gingo, vår, sommar, höst och vinter, men när det åter blev vår och hagtornen blommade kände han en kväll när han gick hem från arbetet sitt hjärta häftigt slå, han stannade, men sprang så gatan utför, stormande, jublande rakt upp mot slottet, till sitt nya liv.

Tvåben förbättrar sin ställning.

Tvåben satt utanför sin håla och funderade. Vid hans fötter låg hunden och sov. Inne i huset hade hans hustru bråttom med att ställa i ordning frukosten.

Han var vid dåligt humör, ty jaktlyckan hade svikit honom.

Dagen förut hade han strövat skogen runt utan att få syn på det minsta villebråd, och nu på morgonen hade det inte lyckats honom bättre.

Djuren hade blivit rädda för honom. Det var särskilt hans kastspjut, som hade skrämt dem, så att de togo till flykten, bara de fingo syn på honom på långt håll. De kände snart till de tider, när han brukade jaga, och då gömde de sig undan i sina bon. De ställde ut vaktposter, som varnade dem med höga rop, när han eller hans hund nalkades. I trakten närmast hålan syntes varken hjort eller ko eller får eller get. Sällan gick någon och betade på ängen nedanför. De höllo sig allesammans inne i tätaste skogen, där han hade svårt att tränga fram. Han var ej heller så angelägen att jaga därinne, enär lejonet där lätt kunde lägga sig i bakhåll för honom.

»Det går dåligt för oss, Trofast», sade han till hunden. »Vi måste hitta på ett nytt sätt.»

Han satt och vässade sina knivar och yxor, som han hade tillverkat av flinta. Så kom hans fru ut med frukosten, som endast bestod av rötter och äpplen. Inte ens en fisk hade de lyckats fånga. Fiskarna kilade i väg, så snart de sågo Tvåbens spegelbild i vattnet.

»Hör du», sade Tvåben plötsligt. »Det vore bestämt mycket bekvämare, om jag fångade ett par får och vi kunde ha dem här hemma i grottan. När de sedan få lamm, kunde vi slakta dessa, och jag behövde inte jämt och ständigt gå på jakt.»

Det tyckte hans fru var en god idé, och medan de sutto och talade därom, återvände småningom hans goda humör. Han flätade ett långt rep av revor och begav sig av med sitt spjut och åtföljd av hunden och två av sina söner.

Länge smög han omkring i skogsbyn, innan han fick syn på ett får, som gick långt ute på ängen och betade tillsammans med två lamm. Han kröp på alla fyra fram emot dem, sedan han givit Trofast tecken att hålla sig alldeles stilla. När han kom tillräckligt nära, kastade han snaran, och det lyckades så bra, att den föll runt omkring fårets hals. Fåret bräkte jämmerligt, men det hjälpte inte, snaran drog sig allt fastare kring dess hals. Glad släpade Tvåben med sig djuret, och de små lammerna följde självmant efter, ty de visste inte, vad de annars skulle ta sig till.

När han kom hem, band han fåret vid ett träd utanför grottan. Det ena lammet åto de upp, det andra läto de leva. Barnen sprungo ned på ängen och hämtade den ena famnen efter den andra full med gräs, och fåret åt och gav sitt lamm di.

»Ska du också äta upp mig?» frågade det, då Tvåben på kvällen satt utanför grottan med sin familj och gladdes åt sin fångst.

»Nej», sade han, »det ska jag inte. Jag ska behålla dig hos mig, och du ska vara min tjänare likasom hunden. I morgon ska jag gå ut och fånga din man. Sedan ska ni föda mig många lamm. Några av dem äter jag upp, men några få leva, allt efter behovet.»

»Du dödade min syster och drog skinnet av henne», sade fåret.

»Nu vet jag bättre råd», sade Tvåben. »Du ska själv få se.»

Fru Tvåben kom med en kniv, och så skuro de ullen av det gamla fåret. Det stretade emot och skrek erbarmligt, men Tvåben höll det fast, och säkert bundet var det även, så att det fanns ingen möjlighet för det att undkomma.

»Jag kommer att frysa under rågentiden», skrek fåret.

»Prata inga dumheter», sade Tvåben. »Blir det kallt, får du komma in i min grotta. Jag behöver din ull för att göra kläder därav åt oss, så att det tjänar ingenting till, att du bråkar. Är du bara snäll och lydig, ska du få det så bra hos mig, som du aldrig förr haft det.»

Under natten, när Tvåben sov, stod fåret och tänkte över detta. Plötsligt syntes kons huvud ovanför buskarna, och strax efteråt stod hjorten där och hästen och geten och många av de andra djuren.

»Vad är det nu, han har hittat på?» frågade kon. »Gråsparven talar om, att han har bundit dig och klippt av dig ullen.»

»Det är blott alltför sant», sade fåret. »Se själv, så naken jag är. Mitt ena lamm har han ätit upp, och i morgon går han ut och fångar min man. Men jag måste erkänna, att han har plockat gräs åt mig, så att jag har fått äta mig mätt.»

»Det är förskräckligt», sade kon. »Men det är ju intet annat, än vad vi ha väntat. Kan du inte slita dig lös?»

»Jag har försökt det», sade fåret. »Men det går inte. Ju mer jag drar, desto fastare snor sig snaran om min hals. Jag är fången och förblir fången.»

»Träldom är värre än döden», sade vargen. »Jag ska göra ditt lamm den tjänsten att äta upp det.»

I detsamma kastade han sig över lammet och bet halsen av det. Fåret skrek i högan sky; Tvåben vaknade och sprang ut, och alla djuren rusade bort.

»Du måste ha sovit, Trofast», sade han. »I morgon få vi se till att hitta på något råd för att hindra en sådan olycka att hända en gång till. Det fattades bara, att jag skulle fånga får åt vargen och göda dem åt honom.»

Och nästa morgon fann han på en utväg.

Han och hans söner gingo ut i skogen och fällde träd med sina yxor. De gjorde spetsiga pålar av dem, och då de hade fått en hel mängd, drevo de ned dem i marken i en cirkel utanför grottan. Sedan flätade de grenar mellan pålarna, och när solen gick ned, stod där en stark och säker fälla, som ingen varg kunde hoppa över. Där stängde han in fåret.

Några dagar därefter fångade han baggen med sin rännsnara. Han fortsatte med jakten, och inom kort hade han kon och tjuren och en liten kalv där. Fällan blev för liten, han måste bygga en större. Hela familjen var upptagen av att samla gräs, men kunde i alla fall aldrig skaffa tillräckligt. Djuren i fällan bölade och bräkte.

Under natten talade de med varandra.

»Uppriktigt sagt», sade fåret, »det här livet med dock sina fördelar. Man gick dock alltid med rädsla för sitt liv därnere på ängen — för lejonet och för vargen, för ormen och för örnen, för att nu inte tala om Tvåben själv.»

»Det kan vara sant nog», sade kon. »Men jag tycker inte om det sätt, varpå fru Tvåben drar i mitt juver. Och jag är inte alls säker på att de inte en vacker dag slakta mig. Vi äro också nästan för många härinne.»

